

Előfizetési díj:
Postán vagy Pécsen házhoz küldve:
egyszer 5 frt, félre 2 frt 50 kr.
negyed 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.
Megjelenik minden szombaton
Egyes számok kaphatók Weidinger N.
könyvker. (Széchenyi-utca).

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:
Egy öt hasábos polt sor egyezési
megjelölésért 6 kr., 3-szori 5 kr.,
10-szerért 4 kr. fizetendő. — Minden
hirdetés után 30 kr. bétégedő fizetendő.
A hirdetés előtér 10 kr.
A hirdetés előtér 10 kr.

Szerkesztői iroda:
Ferenctiek utcája 44. sz. I. emelet.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városház épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:
Böhm C. F. ügynöki irodájában.
Ferenctiek templomának átellenében.

Erődítmények.

A moloch újra éhes lett, nem elégszik meg a rendes évi 100—120 milliónyi kőszárpénzzel, többre vágyódik.

A bécsi hadügyminiszterium egyik osztályának kiadásában egy könyv jelent meg a napokban, mely bizonyítani akarja Bécs erődítésének szükségét.

Erre azután Budapestről azt felelik, hogy nem annyira Bécs, mint Budapestet kell erődítményekkel körülvenni és fegyver tanyává, megerősített táborhelyé alakítani.

Mindenestre helyes azon érvelés, hogy miután eddig Magyarország pénze csupa nem magyarhoni erődítések, — Krakó, Lemberg, Przemysl, Pola sat. fordított, most már ideje volna, hogy egy kis osztrák pénz magyar erődítésekre elkelne, minthogy pedig a legközelebb jövőben német-porosz háborútól nem kell tartani, — nem is Bécs erődítésére kell legelőbb gondolkodni, hanem Budapestre, mint mely a galicziai várak bevételekén eshetőségére egyedül képes volna fentartani a bevonuló orosz hadseregnek egyesülését a délszláv felkelőkkel és orosz vazall államokkal.

Budapest a Duna folyam és a vasutak iránya következtében igen fontos stratégiai pont, innen és Komáromból Bécs is megvédhető, a mi ellenkezőleg nem áll. — Budapestet védelem nélkül egy betörő muszka seregnek átengedni végzetes hiba volna, mely maga képes volna eldönteni a háboru sorsát.

Mindezekből azonban nem következik az, hogy akár Budapest, akár Bécs a drága épített erődítések gyűrűjével körülvevessék, nem kis mulatság ez, mert belekerül a milliók több százaiba és a munka évtizedek előtt be sem fejezhető.

A muszka háboru nem fog várni akkora, míg Bécs vagy Budapest megerősítése ekként elkészül, de az utabb-kori hadjáratok, különösen Metz erődített nagyszerű táborhely története

tanúsítja, hogy eme méregdrága építmények sem érnek többet, vagy talán annyit sem, mint egy rögtönzött föld-sánczokból csinált Plevna, mely a muszka nagy sereget oly hosszas ideig feltartóztatta a melynek bevétele az ostromló muszka sereg roppant áldozataiba került.

Az épített erődítmények, ha falakat vas páncéllal nem vétezik az ujkor ostromlóvegeinek ellentállani nem képesek, a föld-sánczokban e nagy lövegek okoznak turasokat, de ezek éjjente kiigazíthatók, a mi fal-erődítésekénél nem mindég eszközölhető, az épített erődítmények mellett az erődítési gyűrű a roppant mérvű költségek mellett szükségképp kisebb lesz s ez könnyebbé teszi az ostromló ellenség feladatát — a táborhelyet egy körülzárolni, hogy elvágja az élelem, lőszer és segély-csapatok bejövételt, hogy sikertelenné tegye a megkísérelt kirontásokat, tágasb erődítési gyűrű kétszeres, háromszoros ostromló haderőt kíván teljes körülzárolásra s mindamellett a védő hadsereg belső közlekedése rövid és biztos marad, biztos marad a körülzárolt főváros is, mert a nagy erődítési gyűrű nem engedi, hogy az ostromlóvegek elérjék a város épületeit.

Az épített drága várak kora lejárt, — a kellő pontokon vétezett tengerparti útkeg felállításának van értelme s egy pár ilyen útkeg kellőleg felszerelve Alexandriában bizonyosan csúfá tette volna a gögös angol hajóhadat, de ezek szükségé csak is a tengerpartokon áll elő és nem az ország bensőjében.

Ha előkészítvük a fővárosok védelmének terveit, ha annak idején nem kell kapkodni e részben, hanem friss erővel neki lehet állani a földmunkáknak, ha a fegyverbeszámra kellő anyag helyben van raktározva s nem kell előbb messziről elhozni, akkor néhány rövid hét alatt oly földerődítmények alakulnak a megvédendő fővárosok körül, melyek jobban felelnek meg a célnak, mint a méregdrága épített erősségek, miket az ellenség

amugy is kémek által értesítve az ostromnál jobban ismer, mint a hevenyében készített föld-sánczokat.

Országgyűlés.

Az országgyűlésnek mind a két háza okt. 5-én tartotta az új ülészakban első ülését, mely csupán a megnyitás alakzerüségének volt szentelve.

A megnyitói ülése mind a képviselők, mind a főrendek gyér számban jelentek meg. A képviselőház padjai alig teltek meg félig, a főrendházban pedig csak 30 tag volt jelen, a minék részben talán a lapok ama téves híre is oka volt, hogy az országgyűlés csak szombaton, okt. 7-én fog megnyitni.

Mind a két házban legelőször is felolvasták az ülészakot megnyitói kir. leiratot, azután az elnök megtette jelentését a szünet alatt történetekről és végül megállapították a legközelebbi ülések tennőit.

A főrendház az újjalakulással már kereszttől esett, a mennyiben eddigi tisztviselőit ismét megerősítette.

A képviselőház október 9-ki ülésén beadatták a szavazatok a ház elnökeire, jegyzőire s a háznapgyra. A szavazás eredménye a következő.

Az első elnöki állásra beadott összesen 189 szavazat, ebből Kemény János báróra esett 174, a többi egyesek közt megosztott. Első alelnökké e szerint Kemény János b. választott meg.

A második alelnöki állásra beadott 183 szavazat, ebből Szontagh Pál kapott 174-et, a többi megosztott. Második alelnök e szerint Szontagh Pál lett.

Jegyzökké megválasztottak Baross Gábor, Péchy Jenő, Rakovszky István, Tibád Antal, Pejacevics Tivadar gróf és Fenyvessy Ferencz, háznapgyá Kovách László.

Okt. 10-én érdekes ülés fejlődött. Mindenki tudta ugyan, hogy a ház megalakulása után azonnal több fontos interpelláció fog intézteni a kormányhoz, nevezetesen a pozsonyi és a tisz-eszlári ügyben; de a házszabályok értelmében a szerdai nap lévén az interpellációk megtételének fentartva, mindenki csak szerdára várta az érdekes „eseményt.” Azonban előállottak Polonyi Géza és Moesáry Lajos képviselők, s az előbbi a Szolnok melletti tiszai vasúti hid, az utóbbi pedig a pozsonyi statárium ügyében sürgős interpellációt jelentett be a közlekedésügyi, illetőleg a belügyminiszterhez. Mind a két miniszter nyomban választott a szolnoki hídra nézve, hogy az megvizsgáltatván jónak találattat, a statáriumra nézve, hogy a belügyér csak készen átadta a rendeletet

azon meghatalmazással, hogy a mikor a megye szükségének látja, kihirdethesse — és a ház a válaszokat tudomásul vette; feltűnt azonban, hogy a Tisza Kálmán belügyér választást Moesáry interpellációjára a mérsékelt ellenzéknek csak igen kis töredéke vette tudomásul; a párt nagyobb része, a többi közt Apponyi Albert gr. és Szilágyi Dezső nem vették tudomásul a választ. A ház bizottságai ez ülésen megválasztottak.

A képviselőház október 11-ki ülésére öt interpelláció volt bejelentve: Hegedűs Sándor a honalapítás évfordulójának megünneplése tárgyában; Simonyi Iván a pozsonyi statárium tárgyában. Onody Gézá és Csernátony Lajos a tisz-eszlári ügyben, végre Rohonczy Gedeon a közlekedésügyi miniszter bucsuzása alkalmával egyik miniszteri hivatalnok által mondott sértő szavak tárgyában.

Onody azt mondta el, a mi már egy lapban olvasható volt, különösen Kozma Sándor királyi főügyész beavatkozásáról. Csernátony nagy alápthosszal kelt ki az állítólagos bujtatók ellen, kik a tisz-eszlári ügyet igaztásokra használják fel.

Tisza Kálmán és Pauler Tivadar nyomban válaszoltak a hozzájuk intézett interpellációkra, s a ház a válaszokat tudomásul vette.

Midőn végül Rohonczy Gedeon szólalt fel, a ház türelme már nagyon ki volt merülve. A képviselők sorai megritkultak, a karzatok is kiürültek. Interpellációjára a miniszterelnök később fog válaszolni.

Az ülés kezdetén a ház Hermann Ottó indítványára elhatározta, hogy korszort tesz Petőfi emlékszeréjére. Azután a miniszterelnök előadta a ház legközelebbi munka-programját és megejtették a kitűzött bizottsági választások, melynek sítán kitöröltek Wahrman Mór nevét és résztint Simonyi Iván, résztint Onody vagy Istóczy neveit írták a szavazólapon.

Belföldi szemle.

Ráday Gedeon grófnak kinevezése honvédelmi miniszterre megtörtént, a gróf egyuttal a fejedelmi kegy különös jelöl megkapta a titkos tanácsosi méltóságot, Fehérváry Géza b. vezérőrnagy az államtitkár pedig a Sz. István rend közep keresztjét. Fontosabb ennél, hogy Széchenyi Pál gróf mérsékelt ellenzék képviselőnek kinevezése földművelés ipar és kereskedelmi miniszterre elhatározott dolog, ez a mérsékelt ellenzék részének beolvasását a kormánypartba jelenti. — Kemény Gábor b. véglegesen átveszi a közlekedési tárcát. Nyitra megye főispánjává a lemondott Majthényi László b. helyébe

Berehtold László gr. nevezetett ki. — A fehérmegyei főispán id. Szőgyény M. László és Hajdumegye főispánja Miskolczy Lajos lemondottak főispáni állásukról.

A király dr. Nendtvich Károlynak, a József-műegyetem rendes tanárának és volt rektorának, a „csereuti” elnök használatának engedélyezése mellett, saját és törvényes utódai részére a magyar nemesség díjmentesen adományozta.

Közigazgatási gyakornokokat akar a kormány rendszerezni a törvényhatóságokban és pedig első sorban a szolgabírák mellett. A „Nemzet” úgy értesül, hogy az erre vonatkozó költségvetélek a jövő évi költségvetés már elő is lesznek irányozva. A kormány ezen intézkedés által, jobb híján mintegy előkészítő gyakorlati iskolát akar a közigazgatási hivatalok elé tenni, a minék híját különben épen az utolsó időkben lehetett leginkább érezni.

A honvéd segélyegylet felszólására 1883-ra — mint a Nemzet értesül, — a honvédelmi tárcza költségvetésében az eddigi 45.000 frt helyét 70.000 forint lesz felvéve.

A képviselőház e hét végével elhalasztja ülését november közepéig, a pénzügyi és igazságügyi bizottságok ez alatt tanácskozni fognak. — A mesterségesen nagyra felfújt szidőzavargásoknak általában végük van.

Külföldi szemle.

Angolország újabb hírek szerint a francia köztársaság kormányával az egyiptomi ügy rendezése tekintetében a fővárosokban megegyeztet, a portának az angol nagykövet kijelenté, hogy míg az egyiptomi új hadsereg szervezve lesz, az angol csapatok ki nem vonhatók Egyiptomból, ennek idejét a kedve fogja meghatározni. — Arabi pasa sorsa még bizonytalan, a kedve ötöt néhány társával kivégeztetni szeretné, ezzel ellentétben, több angol szózat emelkedik mellette, mely a pasát csak angol hadi fogolynak tekintik.

A trieszt-ronchi-i bombamerénylet második tettesét Ragosa Demetrio nevű izs-triati elfogták toskánai területen, Protóban. — Kiszolgáltatása még nem szorgoltatt.

A francia királypártiak még folyton banketteznek és dikezőznek, ekközben a köztársaságiak által több ízben megzavartatnak örömlükben, a kommunisták is pártokra szakadva nyilvános gyűléseiken egymást döngölik.

Transbaikalia kelet szibériai tartományban egy politikai vétség miatt elítelt nő agyonlőtte a kormányzót. Irországban pedig a szigorú törvények dacára az agrár

jó hírnévnek örvendő város becsületén csorbát, piszkoktalan multján szennyet ejt-sen csupa mániából.

Az okos ember jól tudja, hogy: — többet ér ésszel, mint kézzel!

Mondom, nálunk még a fa levele se mozdul meg, az éjszaki — muszka és — pozsonyi fuvalmakra.

Legelőbb valami antiszemita dandi, a ki különben szemita kalaposnál, semita szabónál, semita cipészénél, szóval mindent csak semitánál vásál, és csak annyiban lett antiszemitává, amennyiben valamelyik libamájás „kis nagyság” — rontotta meg a szívét, — családosa feletti keservében ragaszt ki, „éjjelben hajnal előtt” egy-egy plakátot:

„Akármint hisz a zsidóság, A fajban van a disznóság!”

No de ez csak nem nyomhat a latba! Érdemes hát szepegni, — és katonaságot állítani?

Gyerekség, — neveltség! De csitt! — Csend, figyelem! Iszonyu összeesküvés történt.

Tudom hírvénsták tudni, hogy hol, oh de ezt nem lehet elárulni, ez mely titok.

Az összeesküvés, mielőtt az értekezés feloszlott, lázas tekintetű vetettek egymásra, heves kézzszorítással bucsuztak s aztán ez volt utolsó szavuk:

— Tehát ma éjjel!

Alig vártam, hogy ez est beálljon. Színházba mentem, az „Igmándi kispap”-ot adták. A ház tele volt. Nagy meglepetésemre szolgált azon körülmény, hogy egyetlen egy szemitát sem láttam, eltekintve Bogdy embereit, a szereplő színészeket, kiknek több mint fele — zsidó; holott tavai a szemiták mintegy 80%-át képezték a néző közönségnek.

Hja! Istóczy szelleme rémit. Előadás után egy kis sétát tettem,

TÁRCA.

Levelet irt Kossuth Lajos...

Levelet irt Kossuth Lajos
Levelet hű nemzetéhez, —
Büvös szóval hogy elzengje,
Mit a szíve, lelke érez.

Mint egy ősi szentelt koboz
Megindító hűrregése,
Szól belőle mindnyájunknak
Bábként, reménysége.

Elénk ragyog nyolczvan éves
Hőfűrtözött szent homloka, —
A magyar nép villámterhes
Fájdalmak ak e trónusra.

S e fájdalom felhőjára
Lelkünkre bús fészakát von —
De villám fényinél ah,
Mi tetszik a láthatáron? ...

Az a zászló, az a zászló
Viharverő lobogással,
Melyért annyi szív küzdött már
Drága vére hullásával.

„Független légy Magyarország!”
Ez a dicső felírás,
Enyészhetlen fénybetűkkel
Kossuth Lajos írta rája.

És a rudját, arany rudját
Egy tündérnek keze tartja,

gyilkosságok még mindig napirenden vannak az angol kormány nagyobb dicsőségére. Oroszországból nagy katonai összpontosításokról szóló hírek érkeznek Besarabiába a Galicziai határának közelében.

A kalocsai egyházmegyéből.

— Papi tanácskozás. — Haynald Lajos kalocsai bimbokérek imént ötödikben hívta össze egyházmegyéje papságát az egyház közérdekeiben tanácskozára.

A tanácskozás több fontos tárgya körül forgott, melyek közül különös figyelmet érdemel a szertartáskönyv (Rituale) magyar részének átdolgozása is, minthogy az nyelvi tekintetben nem áll a kor színvonalán. A bimbok-érek kijelentette, hogy a kalocsai érseki tartomány részére átdolgozott szertartáskönyv annyira haladt, hogy most végátnézés alatt van s nem hosszú idő múlva meg fog jelenni.

Egyik kerület azon panaszt terjesztette elő, hogy vasárnapokon vásár tartatik, hogy a világi hatóságok vasárnapokon hivataloskodnak, sőt még a papot is megidézék és végre, hogy a tanítókat iskolai napon a törvény elé hívják.

A vasárnapi vásárokat illetően a bimbokérek figyelmeztette a tanácskozmányt, hogy az 1868. 53. tcz. alapján meg lehet tiltani, hogy a templom közelében közelében zajos, az isteni tisztelget megzavaró vásárok ne tartassanak. Azt azonban remélni nem lehet, hogy a világi hatóság a vasárnapokon tartani szokott vásárokat teljesen betiltassa.

A vasárnapok és ünnepnapok megszentelésére vonatkozó tanácskozás eredményét a bimbok körülbelül ekként összegezte:

A vasárnapok és ünnepnapok megszentelésére vonatkozó azon sok jelenségek mellett, melyek a keresztény érzetérték és leverik, vannak olyanok is, melyek a népeletben örvendő fordulatot tanuszkodnak, úgy mint a melyek a vasárnapi munkától való tartózkodást sürgetve, az anyaszentegyháznak bölcsességét akaratlannal is hirdetik, mint a mely az emberi természet által is időnkint megkívánt munkaszünetet a vallási élet körébe húzván s megszentelve, e tekintetben is az emberek mindennemű jólétét eszközölte.

Mi azonban a közhivatalnokokat illeti, a közigazgatás és bíraskodás oly természetű, hogy ezen eljárás megszüntetése végett lépéseket tenni, — tekintve a fennálló törvényes intézkedéseket — nem vezetne eredményhez.

Végül szóba került a káplánok csekély javadalmazása, mely sokfelé még a 300 forint sem üti meg s indítvány tételét, hogy az ily helyeken a káplánok javadalmazása a már 300,000 frt növekedett Haynald-alapból pótolassék. A bimbokérek ezt a kérést nem találta teljesíthetőnek s minden oly esetben, mikor valamely káplán sorsa állandóan rosszabbra fordul, az eddigi elveket találta alkalmazandóknak.

Különfélék.

— **Közgyűlés.** Városunk köztörvényhatósága hétfőn a városház nagytermében rendes közgyűlést tart.

— **Küldöttégek.** E hó 15-én azaz holnap indul városunkból fel Budapestre egy küldöttség az igazságügyminiszterhez a decentralizáló királyi táblák egy részének Pécsre helyezése ügyében. A

mely alatt sok-sok furcsábbnál furcsább gondolat keringett az agyamban.

— **Öl az az összeesküvés!** Szívem lázasan dobogott, idegeim remegtek, mint a kit hideg víz gyötör, s a mit leküzdtem éreztem, az kimondhatatlan.

Szüntelenül csak ez csengett-bongott a fülemben: — Tehát ma éjjel!

Közeledett a kitűzött idő, megjelenem a kijelölt helyen, a bizonyos sarokház előtt.

Az éj oly regényes volt.

Fenn a fejem felett magasan tépett felhők táborra szorult, átsűrűsödve rajtuk itt-ott egy-egy halvány csillag reszkető sugára; alatt csipő szellő száguldozott titokzatos susogással.

Minden néma volt mint a halál, egy lélek sem járt az utcán.

Egyedül álltam a ház előtt, merő tekintetvetve a sarokablakra.

A toronyóra tizenegyet ütött — ez volt a jel a jeladásra.

Megzörgettem halkán az ablakot, mire rövid vártatára tündéres lassúsággal megnyílt és „6“ hajolt ki rajta.

Pest! Egy székot nyújtott ki, melyre felállva elértem földi menyországom anyagát, a kedves barna fűrt lánykát, kivel összeesküvünk az éj nyugalma ellen.

Im, ez volt az összeesküvés!

Az olvasó szentül valami szent Bertalan éjre emlékeztető összeesküvése gondolt.

Oh nem, mi jámborok vagyunk, — irtóztunk a szörnyű tettektől.

Erős szél támadt, a lámpák hangos rezgésbe jöttek, a kapuk, ablakok nyikorgtak, az eső is megeregett és permetezett, de mi annyira el voltunk merülve az ábrándozásban, hogy mindez nem volt képes bennünket zavarni.

küldöttséget, mely a város, az ügyvédi és kereskedelmi kamara megbízottaitól áll, Porczel Miklós főispán vezeti. Városunk, mint már említettük, egy királyi tábla elnyerése esetére a hivataloknak szükségessé épületet, állandóan fűtő nyitogatni fel. — Mi ez áldozatot úgy mint a küldöttséget fölönnek tartjuk, mert a kormányának a körülményeknél fogva nincs módjában Pécsvárosát ezen szempontból mellőzni.

— **Dicséretes! Bogyó a jogakadémia** ifjúság javára a földszinti helyéret tetemesen lejjebb szállította és két krajczáros utalványokat adott az „Olvasó-kör“-nek, melyeken a leszállított áru bemeneti jegyek kiválthatók a színházi pénztárnál; — az utalványokból bejövő összeget pedig az „Olvasó-kör“ javára ajánlotta fel.

— **A katonazenekar.** Ezredünk zenekara szorgalmasan működik. Szombaton a Scholcz-féle sörszarnokban tartott nagy hangversenyt, melyen a közönség szokatlan nagy számban vett részt és haragzó tapokkal adta a kiváló tetszésének jelét, minden egyes eljátszott darab után. Vasárnap a Hattyu-teremben játszottak, ez alkalommal nem voltak valami nagy számú hallgatók, de tekintve azt, hogy e napon a színházban „Az ignáudi kispap“-ot adták, s a Scholczban műkedvelő előadás volt, — nem lehet elégedetlenkedni.

— **A pécsi keresk. és iparkamara** valamint a pécsi keresk. és iparkamara több tagja a triestri kiállítás megismerésére céljából kirándulást rendez. Triestbe. Utközben Zágráb és Fiume városokat is meglátogatják a kirándulók. Minthogy az illető vasutak a kirándulók részére tetemes árkedvezményeket engedélyeztek, a kirándulás nem nagy költséggel jár. Mint halljuk a kirándulók ös sz költsége lakás és élelmezés is beleértve személyenként 47 frtá rug. A kirándulást rendező kamarai és társulati tagok vendégeket a kiránduláshoz szívesen fogadnak s ezek is részesülhetnek a vasutak által engedélyezett kedvezményekben. A ki tehát a kirándulásban résztvenni óhajt, az e hó 18-ig jelentkezhet a keresk. kamara hivatalában (Anna-utca 4. sz. I. em.). A kirándulók az e hó 21-én d. u. 5 óra 50 perczkor induló vonattal utaznak el.

— **A dunai pósta-hajók menetrendje** október 15-től kezdve megváltozik, jelesen az indulás Budapestről lefelé vasárnap, kedd, szerda, péntek és szombaton reggeli 7 órára, az indulás Mohácsról feléle vasárnap, hétfő, szerda, csütörtök és szombat délután 3 órára tüzetett ki. — Fennit naptól kezdve az eddigi 51. sz. vonat helyett (indult Mohácsról délelőtt 10 órakor és érkezett Pécsre délelő 12 óra 55 perczkor) a 17. sz. vonat fog naponta Mohácsról Pécsre közlekedni. — Ezen vonat indul Mohácsról 5 óra 50 perczkor délután és érkezik Pécsre 8 óra 47 perczkor este. Hajókéséseknél a vonat Mohácsra esti 7 óráig várakozik. Egyébként az 1880. évi június 14-én érvényes menetrend változást nem szenved.

— **Sport.** Néhány nap óta nagyban tart a szalonkák húzása. A vadászatra az időjárás a lehető legkedvezőbb. Vadászaink szerint, oly tömeges a huzás, mint a minőre a vadászatban megöszült emberek is csak alig emlékeznek.

— **Eprek.** Az időjárás nem mindenkor szeszélyesnek tudható be, hogy piacunkon literszáma is áruktak e hé-

Éppen a búcsu-csók csattant el s a székot nyújtottam fel, mire hirtelen felzúd a hang:

— **Halt — verda?!**

A kis angyal sebtén berántotta az ablakot s én merőn álltam kezembem tartva a székot — akár egy szobor.

Az ördögbe! Ez az ördjárt. Ne neked összeesküvés. Vajon mit mondjak, csak nem árulhatom el a kis „tubát“.

— **Verda?!** dörög újra a durva hang.

— **Zsurnaliszta!**

Vágom vissza, — mire felordítanak mind a nyolczan:

— **Aha — antiszemita! . . . forvercz!** . . .

Ijeden néztem szét magam körül, — talán csak nem vitt el az ördög Pozsonyba! Rövid cirempusz után kértem, hogy hát a hol vagyunk: Pécs-e vagy Pozsony?

— **Nix Bécs!** — nur forvercz!

Vigyen el a német manó, gondolám magamban, azt hitték, hogy a „Füstölő“ emberek vagyok s azt észre sem véve, hogy én az ablakban voltam elfoglalva, zicherre vették, hogy — plakátot akartam kiragasztani, azért volt nálam a szék.

No de mindegy, hát csak — forvercz.

Ugyis történt szépségesen beforverczoltattak a városházára, hol az inspekciós biztos azonnali fölismervé ártatlan személyemben a „kis reporter“-t, bocsnatot kérve a kellemetlenségért, — ol-bocsátott.

Soha, de soha el nem felejttem ez éjszakát, még a más világon is eszembe fog jutni, hogy minő kriminális „mal-heoure“-t okozott.

Most már csak azért is, éppen is — éljen Istóczy!

A kis reporter.

ten másodikvirágzásból származott epret. A hagyomány szerint ezen körülmény azt jelenti, hogy hosszú leend az ősz és késő következik be a tavasz. No majd meglássuk!

— **Fényes temetés.** Vasárnap vitték örök nyugalomra Girardi Károly katonatörzsorost, ki 7-ikén hunyt el életének 51-ik évében. Girardi nemcsak a katonai körökben, hanem a polgári életben is kiváló szeretetet és tiszteletet vívott ki magának, úgy is mint orvos úgy is mint vendégszerető jó barát. Temetésére nagy katonai díszcsapat vonult ki, jelen volt a katonai tisztikar teljes számmal, s a polgárság nagy száma. A gyászinduló a katonai zenekar fújta. — Nyugodjék békében!

— **Az idej egyéves önkéntesek.** Gyalogezredünkkel az idén, mint egyéves önkéntesek szolgálnak: Bornes Máté, Engel Sándor, Gödd Béla, Haksek Lajos, Munsharth Géza, Neumayer Géza, Peitler Imre, Rall Béla, — huszár ezredünkkel: Pálffy Kristóf herczeg, Tassy Elemér.

— **A pécsi püspöki jogakadémia** segély-egylete az évre — folyó hó 6-án alakult meg. Tisztkar: elnök: Perczel Ferencz, alelnök: Nicolaus Béla, főjegyző: Kaufer Jenő, pénztárnok: Mihály Ernő, könyvtárnok: Porges Miksa; — bizottsági tagok: Áronfy Rókus, Takács Fábán, Kasza Sándor, Rónaky Kálmán és Korsós Géza.

— **Hymen.** Kis József siklósi polgári iskolai tanár mult hó 30-án tartotta egybekelését boldogult Veszely János m. kir. realiskolai tanár kedves leányával, Paula kisasszonnyal. Tartós boldogság köszoruzza életüket! (E hírünk nyomdai tévedés következtében maradt ki mult heti számunkból.)

— **Tánciskola.** Herczenberger József városunk jó hírnevét örvendő táncmestere, ki igazi szakavatottsággal tanítja a táncolás mesterségét vagy mondjuk művészetét, ki már egy e szakmába vágó művel is gazdagította hazai irodalmunkat, — a közelgő napokban nyitja meg tánciskoláját a kaszinó nyári termében. A beiratások holnap azaz vasárnap vendiki kezdeteket. Ajánljuk a tánckedvelő közönség figyelmébe.

— **Habacht.** Pénteken, szombaton és vasárnap éjjel két század katonai állt talpon a városház udvarán és tartott erős örfjártat. A közönségnek nagy meglepetésére vált a szokatlan állapot, senki sem tudta mire vélni. A rendőrség erősen titkolózott, de hiába, mert csakhamar rájött a közönség, hogy az ok nem lehet más, mint a zsidók féltelme, meg az a néhány izgatott plakát, mely a polgárságot támadásra hívja fel. — Sikertel hiteles helyről megtudnunk, hogy a zsidó-heccz bekövetkezésének még csirájában történendő elfojtása végett — a belügyminiszter rendeletére történt az „óvintézkedés.“ — Titkos feljelentések szerint a fent kitett napokon, idegen izgatott tartózkodtak városunkban, kik a hangulatot és körülményeket óhajtották kipróbálni, azonban látva, hogy nem nekik való a „klíma“ — elpusztultak.

— **Panasz.** Minden felől érkezik a a panasz hozzánk, hogy a viztartókban nincs víz, hogy a kutak éppen nem adják a vizet vagy csak úgy könyezik. Már pedig tudni való dolog, hogy a víz oly napisükséglet, melynek hiánya elviselhetetlen, — felhívjuk tehát a városi mérnöki hivatal, hogy azonnal intézkedjék ez ügyben.

— **Lopások.** Id. Schauerek zongoramester ö-posta-utcai lakásáról az ablakon át ismeretlen tolvaj egy értékes aranyórát és egy aranyláncot lopott el. — Schlezinger Sándor összes ruha- és ágyneműjét ellopták. A kár mintegy 100 frtá tehető.

— **Séta-zene.** Katonai zenekarunk szerdán délután a sétátnak járt. A jól összeválogatott és ügyesen eljátszott darabokat a stáló közönség nagy tetszéssel hallgatta.

— **Phloxera-szemle.** Városunk phloxera-bizottsága a jövő héten szemlét tart szőlőgyeinkben. Hiszük, hogy nem igen fog találkozni a veszélyes férggellek, mint-hogy az egyes szőlőgazdák a phloxerák beköszönte után azonnal a legnagyobb gondnal és eréllyel hozzáfogtak az irtáshoz s folyton szemmel tartják szőlőleiket és minden óvintézkedést megtesznek a szőlőtőkék épentartásáért.

— **Vadászati törvényjavaslatról** szóló törvényjavaslat, miután már a bizottsági tárgyalásokon keresztül ment, valószínűleg már a közelebbi miniszter-tanácsok egyikén tárgyalatik, s ezután a szokott módon a koronához felterjesztetik.

— **Nem lesz kávéadó.** A kávéadót megszüntetik s helyette a cukor- és sör-adót emelik. A kávéadót a jelentékeny behozatalt vámi miatt kell megszüntetni. Az idén ezt foganatosítani állítólag azért nem lehetett, mert a bérllökkel a szerződések egész évre voltak kötve. Egerszermind a pénzügyminiszter e törvényjavaslatban fog eleget tenni a kereskedők azon kívánságának, hogy ott, hol a fogyasztási adóban átalányrendszer van, egyesek kéréssek az igazgatási rálátal vagy átalány-felosztás ellen, mint korrekktivumot, a tételes megadótatást.

— **A zenica szerajevói vasut** ünnepies bejárassal megnyitottat s most

már Bosznia fővárosa közvetlen kapcsolatba jutott a monarchia vasuti hálózatával. — A megnyitót vonat 4 1/2 óra alatt jutott el Szerajevótól Zenicáig. A menetben Appel br. tbszn. a hatóságok fejeleit s a meghívott építési közvegekkel szintén résztvett. A vonatot utközben mindenütt éljenekkel és mozsárlővésekkel üdvözölték. Zenicán a vasuti igazgatóság csapott bankettet a vendégeknek. Ebédután visszaindultak s 5 órakor megint Szerajevóba érkeztek. A szerajevói pályaudvarban nagy közönség várta a vonatot. Este a kaszinóban diszlokoma volt, melyen Appel báró táboraszeragny az uralkodóra, Nikolic báró a vasutat építő vállalatra és vezetőire irtite poharát. A lakomát táncvigalom követte.

— **Felhívás a Balaton-egylet** érdekében! Augusztus 23-án jelentékeny lépést történt Balaton-Füredre, hazánk e remek, természeti kincsekben gazdag vidékének érdekében. Ekkor alakult meg a Balaton-egylet, melynek ideiglenes bizottsági tagjai az augusztus 24-én tartott alakuló közgyűlésen újabb jelentkezőkkel gyarapodva, az egylet megalakulását megerősítették s annak ideiglenes vezetésére tisztviselőket — az alapszabályok megerősítéséig ideiglenes minőségben — választván, megvették az egyletnek szilárd alapkövét. Hazánk minden nemes, jó, üdvös célokat elke-szélű tudó fiaihoz és leányaihoz fordulunk, hogy e szilárd alapkövet emelendő épület megalakításában bennünket támogassanak. Szép, messzeható, erkölcsileg és anyagilag üdvös célok azok, melyeket az egylet alapításának kitűztünk, melyek elérésére minden erőnkkel törekedni fogunk. E céloknak pusztá megemlézése is biztosít bennünket arról, hogy igyekvésünket a nagyérdemű közönség fel fogja karolni. Az egylet célja: Altalában a Balaton-vidék felvirágoztatása és népszérsítése a bel- és külföldön, még pedig az által, hogy: törekedni fog a Balaton vidékére jövő gyűlést és üdülést kereső vendégek kényelmi, egészségügyi igényeinek mentől teljesebb mértékben való kielégítését előmozdítani, megismertetni és általánosítani a szőlő-gyógymodot; állandó kirándulási összeköttetéseket terem a Balatonvidék természetileg szép, történelmileg nevezetes pontjai között, melyekhez eddig a fűrdővendégek vagy nem, vagy csak nagy fáradsággal és költséggel juthattak; kényelmes vendéglátó helyiségeket (vendéglőket, menházakat) építtet e pontokon, mi által nemcsak a kirándulók kényelméről gondoskodik, hanem eszközöt nyújt a Balaton-vidék munkás népének új keresetforrásra; gondoskodik új telepek, új kikötők építéséről, megmenti a történeti emlékeket, vármaroktat, templomokat stb. a pusztulástól; a kirándulásokkal párhuzamosan a nagy közönséggel megismertetni és megkedvelteni igyekszik a Balaton vidékét a vízi sport-felkészítése által, mely célból éventi többször versenyeket fog rendezni, ezenkívül kezére jár az egylet halászat és vadászatkedvelő tagjainak; felvirágoztatni törekszik a balatonvidéki borászatot és gyümölcsöszet, haltenyésztést, erdőművelést, borár-csarnok felállítását, fásítások, fásalkok alapítását, gyümölcskiállítás rendezése stb. által; ismertetni fogja a Balaton-vidékét irodalmi téren, bel- és külföldi lapokban koronként közölteendő ismeretterjesztő cikkek, képek, évenként pedig a közgyűlés alkalmával kiadandó díszes évkönyv által. E célok sikeres megvalósíthatása végett az egylet működését, egymástól független szakosztályok fogja vezetni. A tagok rendes vagy alapító tagok. Tag férfi és nő egyaránt lehet. A tagsági díj rendes tagoknak évenként két forint, alapító tagoknak egyszer mindenkorra huszonöt forint. Az alapító és rendes tagok, a mellett, hogy ez aránnyal nem jelentékeny összeggel előmozdítják az egylet nemes célját, az egylet kirándulásaiban, mulatásaiban, versenyein mérsékelt áru jegyekkel vehetnek részt, viselhetik az egylet jelvényét és az egylet évkönyvét a bolti ár feléért rendelkeznek meg. A jelentkezők és tagdíjak fét Jalsovics Aladár egyleti pénztárnok urhoz Balaton-Füredre küldendők. Egyleti ügyekben mindennemű értesítést, felvilágosítást készséggel ad Sziklay János egyleti titkár, s kihez a levelek Budapestre, az irók és művészek társaságának helyiségebe (Nemzeti színház bérháza) intézendők. Teljes bizalommal fordulunk tehát a nagyérdemű közönséghez. Meg vagyunk győződve, hogy a Balaton-egylet nagy horderejű feladatának teljesítésében buzgólag fog támogatni bennünket. A cél elérése csakis akkor lehetséges igazán, ha a pártolók nagy tömegének erős erkölcsi fegyverével felszerelve törhetünk előre, az az utunkban álló számtalan akadályon keresztül az ígért földjére. Bizalmunk a nagy közönség hazafias lelkesültségében: ez bátorítónk, vezetői tözsozlópunk! Az egylet tisztviselői: Elnök: gr. Eszterházy László. Alelnök: gr. Nádasdy Ferencz. Titkár: Sziklay János. Pénztárnok: Jalsovits Aladár. Ügyész: Csepelyi Károly. Gyógyászati szakosztály: Elnök: Dr. Huray István. Titkár: Dr. Engel Gyula. Kirándulási szakosztály: Elnök: Fenyvessy Ferencz, Társelnök: Salamon Ádám. Titkár: Ecsy József, Komlód Gyula. Sport szakosztály: Elnök: Gr. Esterházy Mihály. Titkár: Némethy Ernő. Gazdasági szakosztály: Elnök: Bogyay István. Titkár: Köd József. Irodalmi szakosztály: Elnök: Jókay Mór. Titkár: Léva Imre.

— **Antiszemita mozgalom a szomszéd-ban.** Somogy-Szilből mult heten vettük az alábbi tudósítást, mely lapunk mult heti számából térhiányban kisorsult. — Tudvalevő majdnem mindenki előtt ezen közmondás: „Szilbi zsidó, szakcsi szűcs.“ Ezen közmondásnak is, mint minden más közmondásnak bizonyos eredetének kell lenni. En e közmondásnak csak első részére szorítkozom, mi onnét vehette eredetét, hogy nálunk — Somogy-Szilbön — a zsidóság igen elszaporodott. Már alig látnak egymás között. Szilbön a zsidóság két párta van szakadva. Az egyik párt a rabbinus ellen, — nem tetszvének neki szónoklása — a másik pedig mellette. E két párt a napokban heves szóvitába elegedett, úgy, hogy már majdnem fötlegre került a sor. E zavarban egy pár „antiszemitikus“ közbeköltés is hasított a levegőt: „Jól tesztek csak üssétek egymást ne várját; még mi is ütleghz nyulunk. E zavar után pár napra négy drb. egy és ugyanazon tartalmu levél jutott a zsidók kezébe, hogy antiszemita irta-e azokat, vagy nem, nagy kérdés, mert egy „antisemita“ aligha fenyegetné a zsidó-rabbinust azzal, hogy f.l. ne merjen a szőcsébe menni, mert lelvi. A levelek a zsinagóga f. hó 14-én leendett felrobbantásáról is szólnak, de az még most is fennáll a maga valóságában. Nem volt annyi puskarop Szilbön, melyet arra pazarolhattak volna, mert a sziliek is, mint az egyszerű igli ember: „Kaposvárról élvezik a puskarop.“ — Tamás vagyok benne, hogy a leveleket nem-e egy zsidó-síder az ellenpártból irta, a mely párt-nak a rabbi szónoklása ellen kifogása van. A levelek szerkesztését egészen az antiszemitákra fogják, sőt még mitőbb; egy nem zsidó legény, a ki a leveleket találta az utcán, s egy zsidó suhancznak átadta: el is fogatott néhány napig — talán ártatlan — csücsült is a dutyiban. De hisz majd ki fog bujni a szeg a zsidók, majd az igli tek. járásbírósg ki fogja fűrkészni a valót. — Meglehet, hogy a zsidók ezzel csak feltűnést akartak kelteni, tán nem tetszett nekik, hogy igen sok helyen divik az „antisemita mozgalom“, s itt nem. De hisz; hamu alatt lap-pang a parázs. Kár nekik szítani. — A levelek írása miatt későbbben csupa gyanuból egy bádgos legény is (elkísértetek) el akarták kísértetni Igabla, de azt az iparos segédek, az illetékes pajtásai kiszabadították a „fog meg“-ok kezéből. De rákövetkező nap a bádgos legény mégis bekísérték, mindazokkal együtt, kik őt először elkísérti nem engedték. Mig ezek benn csücsültek, addig ismét (sept. 23-án reggel) 2 izgatott levelet találtak a zsinagóga előtt eldobva. Ezeknek tartalmából kéri az „antisemita“ szellem. Egy antisemitától hallom, ki azon leveleket olvasta, hogy azok körülbelül a következő tartalommal bírnak: A zsidók-hoz szölvá: „Undok férgek! bármennyire erőlködtek is, nektek ezen 19-ik században pusztulnotok kell. Ha akarjátok tudni ki irta ezen leveleket; tudakozódjatok utánna, itt a lakom Szilbön.“ Az egyik levél alá ez volt írva: „Istóczy“ a másik alá: „Gyözö.“ — Ebből világosan kitűnik, hogy az előbbi leveleket is aligha írták az elfogottak, mert ők most benn csücsültek, honn meg 2 levelet találtak. Az elfogottakat ma már haza bocsájták. Kíváncsiak vagyunk az előbbi levelekkel illető ítéletrre az igli érdemes járásbírósnak.

— **Az osztrák esküdtsek és a zsidó-kérdés.** Az antisemita vignetek terjesztői: Zerbóni és társai ellen a bécsi állam-ügyész nemrég pert indított, de az esküdt-szék a vádlottakat fölmentette. E fölött a P. L. bécsi levelezője boszankodással el-tűnődve azon eredményre jutott, hogy ha ehhez hasonló verdíkték még előfordulna-k, az osztrák kormány helyesen cselekednék, ha a „legveszedelmesebb és leg-szemtelenebb antisemitákat“ delegált esküdt-szék elé állítaná. — A „Neue Freie Presse“ ez ellen a kívánság ellen határozottan kikel s kijelenti, hogy a Zerbóni ügyben a bécsi esküdték sem az antisze-mitizmus javára, sem annak ellenére nem határozta, hanem az eset minden egyes momentumát tárgyalagos módon latratvete, józan értelemmel, esküjükhöz képest a törvényt helyesen alkalmazták. A bécsi esküdt-szék ezuttal is bebizonyította, hogy hiven követi régi hagyományait s ha valamilyik esküdtsekről el lehet mondani, hogy mintaszerű lelkiismeretességgel töltötte be hivatását, úgy az mindenesetre a bécsi esküdt-szék. — A nevezett lap különben megjegyzi, hogy az esküdt-szék delegáció nem is a kormány, hanem a felsőbírósgok jogai közé tartozik.

— **Nyilvános köszönet.** Mindazon tisztelő jóakaróim, barátaim és az egész tisztelt közönség, mely boldogult nöm temetésén való szives megjelenésével rész-vétellegesen megtisztelt, vegyék ezért töl-legőszintébb köszönetemet.

Haksch Antal
nyug. k. számtanácsos.

— **Megjelent! Várady Ferencz** lapunk belmunkatársának össze-gyűjtött költeményei a napokban hagyták el a sajtót eczi-men: „Tavaszom Virágai.“ A költemény-füzér kapható a szerzőnél (János-utca 8. sz.) lapunk kiadóhivatalában (Ferencz-utca) Veidinger Nándor, Walen-

— **Antiszemita mozgalom a szomszéd-ban.** Somogy-Szilből mult heten vettük az alábbi tudósítást, mely lapunk mult heti számából térhiányban kisorsult. — Tudvalevő majdnem mindenki előtt ezen közmondás: „Szilbi zsidó, szakcsi szűcs.“ Ezen közmondásnak is, mint minden más közmondásnak bizonyos eredetének kell lenni. En e közmondásnak csak első részére szorítkozom, mi onnét vehette eredetét, hogy nálunk — Somogy-Szilbön — a zsidóság igen elszaporodott. Már alig látnak egymás között. Szilbön a zsidóság két párta van szakadva. Az egyik párt a rabbinus ellen, — nem tetszvének neki szónoklása — a másik pedig mellette. E két párt a napokban heves szóvitába elegedett, úgy, hogy már majdnem fötlegre került a sor. E zavarban egy pár „antiszemitikus“ közbeköltés is hasított a levegőt: „Jól tesztek csak üssétek egymást ne várját; még mi is ütleghz nyulunk. E zavar után pár napra négy drb. egy és ugyanazon tartalmu levél jutott a zsidók kezébe, hogy antiszemita irta-e azokat, vagy nem, nagy kérdés, mert egy „antisemita“ aligha fenyegetné a zsidó-rabbinust azzal, hogy f.l. ne merjen a szőcsébe menni, mert lelvi. A levelek a zsinagóga f. hó 14-én leendett felrobbantásáról is szólnak, de az még most is fennáll a maga valóságában. Nem volt annyi puskarop Szilbön, melyet arra pazarolhattak volna, mert a sziliek is, mint az egyszerű igli ember: „Kaposvárról élvezik a puskarop.“ — Tamás vagyok benne, hogy a leveleket nem-e egy zsidó-síder az ellenpártból irta, a mely párt-nak a rabbi szónoklása ellen kifogása van. A levelek szerkesztését egészen az antiszemitákra fogják, sőt még mitőbb; egy nem zsidó legény, a ki a leveleket találta az utcán, s egy zsidó suhancznak átadta: el is fogatott néhány napig — talán ártatlan — csücsült is a dutyiban. De hisz majd ki fog bujni a szeg a zsidók, majd az igli tek. járásbírósg ki fogja fűrkészni a valót. — Meglehet, hogy a zsidók ezzel csak feltűnést akartak kelteni, tán nem tetszett nekik, hogy igen sok helyen divik az „antisemita mozgalom“, s itt nem. De hisz; hamu alatt lap-pang a parázs. Kár nekik szítani. — A levelek írása miatt későbbben csupa gyanuból egy bádgos legény is (elkísértetek) el akarták kísértetni Igabla, de azt az iparos segédek, az illetékes pajtásai kiszabadították a „fog meg“-ok kezéből. De rákövetkező nap a bádgos legény mégis bekísérték, mindazokkal együtt, kik őt először elkísérti nem engedték. Mig ezek benn csücsültek, addig ismét (sept. 23-án reggel) 2 izgatott levelet találtak a zsinagóga előtt eldobva. Ezeknek tartalmából kéri az „antisemita“ szellem. Egy antisemitától hallom, ki azon leveleket olvasta, hogy azok körülbelül a következő tartalommal bírnak: A zsidók-hoz szölvá: „Undok férgek! bármennyire erőlködtek is, nektek ezen 19-ik században pusztulnotok kell. Ha akarjátok tudni ki irta ezen leveleket; tudakozódjatok utánna, itt a lakom Szilbön.“ Az egyik levél alá ez volt írva: „Istóczy“ a másik alá: „Gyözö.“ — Ebből világosan kitűnik, hogy az előbbi leveleket is aligha írták az elfogottak, mert ők most benn csücsültek, honn meg 2 levelet találtak. Az elfogottakat ma már haza bocsájták. Kíváncsiak vagyunk az előbbi levelekkel illető ítéletrre az igli érdemes járásbírósnak.

tin Károly (Széchenyi-tér) Traub és társa, Böhöm Manó uraknál. — Ára 1 frt 20 kr.

— **Felhívjuk t. olvasóink figyelmét** a mai számunkban közzétett ausigü üvegyár hirdetésre.

Szinészet.

(Okt. 7-12.)

Bogyó színtársulata szombaton okt. 7-én kezdte meg a színevadot Hegedűsnék „Bibor és gyász” című történeti drámájával. Az előadást rendes szokás szerint allegorizálta kép előzte meg, a mely igen ügyesen volt rendezve. Vasárnap egy új népszimű „Az igmándi kisap” Berczik-től, kedden egy német bohózat „A könyvtárnok” Mosertől, szerdán Sardou és Najac „Váljunk el” vígjátéka és csütörtökön „A piros bugyellár” népszimű adattott elő.

Ezen előadásokból örömmel tapasztaltuk, hogy az igazgató a mult színevad végével társulatának szervezetére tett meg-
jegyzéseinket figyelembe véve, társulatának drámai személyzetét az ideai színévrá sokkal jobban szervezte, mint volt a tavali. A színtársulatnak u. is sok új tagja van, és közülük többen már ezen első előadásokban is figyelemre méltó tehetségeket bizonyítottak. Mint ilyenek leginkább ki-
tűntek a nők közül Gál Hermin, a ki különösen a „Váljunk el” vígjátékban excellált, és szép alakjával, kellemes orgánusával és természetesen kedves játékaival máris meghódította a közönséget, — továbbá Berkiné, ki a vasárnapi népsziműben az anya szerepét igen szép felfogással játszotta, — a férfiak közül pedig Arányi és Sándor. Váray Mariska, Bokor, Boros és Morvay már a tavali színévről előnyösen ismeretesek.

Ezzel még nem bocsátokunk a le-
folyt heti előadások részletes bírál-
tába, hanem a helyett itt most csak röviden
azon irányt jelöljük ki, melyben meggyő-
ződésünk szerint a vidéki kritikának
haladnia kell, a melyben mi is kisérni
fogjuk bírálatainkkal a szini előadásokat.

A kritikának sehol, de különösen a
vidéken legtovábbal sem az a feladata,
hogy tulságos dicsérgetésekkel és híz-
gességekkel elbizakodott és önhitté tegye
azon tehetséges fiatal erőket, a kik különben
gondos tanulmány és szorgalmas önképzés
mellől kitűnő művészekké fejlődhetnek:
viszont azonban az sem feladata, hogy te-
kintetbe nem véve azon nehézségeket, me-
lyekkel a legtöbb vidéki színésznek kü-
zdenie kell, túlszögör és ellenséges indulat
kritikával esorbítsa saját tekintélyt vagy
vegye el a különben törekvő színész ked-
vét az előhaladástól. A vidéki kritikának
feladata — mert a vidéki színpad tulaj-
donképen még csak iskolája a fejlődő te-
hetségeknek, a bevégzett művészekkel azon
csak ritkán találkozunk — nem lehet más,
mint az, hogy a fiatal tehetségek fejlődését
a helyes irányba vezesse, azokat tévedé-
sekre s netalán hibákra jóakarólag figyel-
mentesse és őket igyekezzetükkel méltány-
lásával és elismerésével az előhaladásra
buzdítsa. Mi ezen színévről alatt is ezen
elv szerint fogjuk a szereplők működését
megítélni, és igyekezni fogunk az uttal is
bírálatunkkal a kritika ezen kijelölt egyedüli
helyes útján haladni. A mult heti előadások
után itélve egyébiránt, örömmel nézünk a
jövő elé, mert a színtársulat tagjai már
ezen első előadásokban is annyi jóakarót
és buzgalmat tanúsítottak, hogy azok után
bizton remélhetjük, miszerint a jóakarót
kritika megjegyzéseit méltányolva, színé-
szek bizonyára mindent elögnak követni,
hogy a közönségnek élvezetes színévrádót
szerezhessenek.

Irodalom.

— A „Magyar Tisztviselő” című, a hazai tiszt-
viselők érdekeit képviselő hetilap mindinkább na-
gyobb kedveltségnek kezd örvendni. Csisvári Jákó,
a lap szerkesztője mindent elkövet, hogy lapját azon
szívesre emelje, a melyen annak állani kell, ha
annak tekintélyt akar szerezni. Ujabbanként rend-
beli pályázatot is hirdetett, melyet lapunk már szá-
mában teszünk közzé. Ajánljuk e kitűnően szerkeszt-
ett lapot a hazai tisztviselők figyelmébe. Ára
évi négyre csak 1 ft 25 kr.

Pályázat.

A „Magyar Tisztviselő” című hetilap szerkesztő-
ségének következő két kérdésre hirdet pályázatot.
Az első kérdés (melynek díja 30 darab
arany) következő: „Mily uton volna segíthető a
hazai tisztviselők ama tagjai, a kik az állam se-
gélyére egyelőre nem számíthatnak a melyek azon
csúszók és módok, a melyek az anyagi bajokban
szenvetű kártársainkat megmenthetnének?” — Beküld-
ési határidő: 6. deczber 15-iké.

A második: egy társakra való közlemény,
melynek tárgya a tisztviselői életbeli kényelmesség.
Díja 4 arany. Beküldési határidő: 6. decz. 31. Pá-
lyamunk a „Magyar Tisztviselő” szerkesztőségé-
be (Budapest, VI. ker. Rózsá-utca 61. szám) küld-
endő.

— Az Athenaeum nagy képes naptára című
országosan ismert vállalat 1883. évi folyamára meg-
jelent és beküldött hozzáunk. A gazdag tartalmu
naplót és irodalmi almanachot, mint sok év óta,
ezuttal is Concha Károly szerkesztette kiváló po-
tosságával és szakmáért. A 23. évi terjedő vas-
kos kötet 53 sikerült kép és ábra díszíti. Az igen
bő és mindenre kiterjedő naptári részt az irodalmi
és művészeti közlemények követik. A vállalat e
része maga nyolc évi terjedő s válogatott tartalmú
országosan ismert írók művei képezik. Válasz-
adás irodalmi almanach ez, mindvégig eredeti, sehol
meg nem jelent dolgozatokkal. Költőim, no-
velisták, székely népköltők, közhasznú és
ismeretterjesztő, továbbá sok más kisebb-nagyobb
életrajzi cikket nyújt ifjabb Arányi Kornél,
Hlador, Reviczky Gyula, Bartók Lajos, Mikszáth
Kálmán, P. Szathmáry Károly, Székely János, Bene-
dék Elek és Sebő József, Porcsolt Kálmán, de Ge-
rardo Antonina, dr. Osváth Albert tollából. Igen
bőven ismerteti az év kiválóbb irodalmi, művészeti

stb. mozzanatait, képekkel illusztrálva. Sikerült
aró- és tájképek meglepő hatásúak. Még gazdagabb
a naptár hát, irre terjedő s mintegy 14,000 nevet
tartalmazó tiszti címjára. A naptár e részében a
közhasznúak megfelelő hasznos utatálalok
zunk, a mennyiben a tiszti címjárt betérőben né-
mutató egészíti ki, mely a roppant névtömegben az
egy-egy nevek kikeresését rendkívül megkönnyíti. E
névtömutató kiadó-társulat költségét nem kimélő
áldozatkészséggel tanusodik. E szokatlanul gazdag
és hasznos tartalom dacára a naptár ára csak 1 ft.

— A „Vasárnapi Ujság” okt. 8-iki száma a
következő tartalommal jelent meg: Ifj. Ráday
Gedeon gróf. — Előhang a „Kárpáti emlékek”-hez.
Költőim. Bartók Lajostól. — Anyám halálára.
Költőim. Balog Istvántól. — Csátó mint polémi-
kus. Irodalomtörténeti rajz. Irta Beöthy Zsolt.
— Góddöll. — A tel-elkebi irata. — Egy fedél
alatt. Angol regény. Irta Payn Jakab. — A honvé-
delmi miniszterium palotája. Szendrői Wagner
Jánostól. — Egyveleg. — A halászat különböző
módjai. — A magyarok állam-alkotása. Vámbéry
Jánostól. — A magyarok eredete. — Irodalom
és művészet. — Köztársaságok és egyetelm. — Egy-
ház és iskola. — Mi újság? — Halálhírek. —
Szerkesztői mondandó. — Sakjáték. — Heti
naplár. — Képek: Ifj. Ráday Gedeon gróf. Ellinger
Jefképe után. — A tel-elkebi irata. A döntő
pillanat. — Góddöll. Blas Gyula festménye után.
— A honvédelmi miniszterium palotája a budai
Szent-György-téren. — A halászat különböző
módjai. (7 kép.) — A „Vasárnapi Ujság” előzetési
ára negyedre 2 ft, a „Politikai Újságok”-kal
együtt 3 ft.

— A „Gyümölcsészeti és konyhakertészeti” fü-
zetek az évi 9-ik számának tartalma: Előli Lipót
(ősi barack) gyönyörűen színezett ábrával. — A
gyümölcs életrajzi fontossága dr. Entz Ferenczről.
— Négy darab alma leírása Tamásy Károlytól. —
Csevegek a magyarországi gyümölcsészekről. —
A fák ültetése visszavágása vagy épenhagyása kér-
déséhez. — A gyümölcsfák állati ellenségeiről. —
A tagosítás és gyümölcsészet. — A bimbók és
állati termelés stb. — Szerkesztő Villási Pál. —
Előzetési ára egy évre 4 ft, mely Wilkoss és
Waidl kiadóhatalmába Budapestre küldendő. —
Ajánljuk melegen gazdáink figyelmébe.

— Megjelent az „Önügyelő” című közhasznú
mű 11-ik füzet. (Irta Knorr Alajos, kiadja ifj. Nagel
Otto Budapest.) E füzetben a szerző ismerteti a
bányajog szabályait, különösen értékezik a kuta-
tásról, a bányamérleket, határkézek és kelméteket adó-
mányozásairól, a bányagazdálkodásokról, a banya
tulajdon és ezzel járó jogok és kötelezettségeiről,
ismerteti a banya-vállalkozás és földbirtokos közti
viszonyt, a banya-vállalkozók egymásközti viszonyait,
banya-hirtokosoknak tisztjelzők és munkaszerzői
viszonyait, a társasági jogokat és a banya-jogszabály-
nyok megjelölésére vonatkozó szabályokat. Mind-
ezeket után új fejezet következik, melyben a szerző a
katonai magánjogi ügyeket tárgyalja; különösen
ismerteti a szakmányjogot, a katonai bírói hatáskört
polgári ügyekben, a katonai személyek becsület
vesztésének magánjogi következményeit, a katonai
személyek cselekvőképességének korlátozásait a
váltóképesség, adósság csinalás és házasság köté-
se néve és a házassági biztositások, s ezzel a
munka második része befejeztét nyer. A harmadik
rész első fejezetében a szerző a beadványokról érte-
kezik, az elő beadványokat benyújtó személyekről,
a beadványok tartalmáról és a beadványok bírál-
táról. Ezen érdekes füzet ára 30 kr. Az első tíz füzet
külön füze, mint az egész mű első felkötete is kap-
ható a kiadónál és minden hazai könyvkereskedés-
ben. Ára 3 ft.

Közgazdaság.

A pécsi kereskedelmi és iparka- mara közleményei.

A földm. ipar és keresk. m. kir. mi-
niszteriumtól vett értesítés szerint, a kül-
földről származó oly élőlény-ny-
küldemények, melyek csomagolása és
szállítási módja nem felel meg a nemzet-
közi filloxera-egyezmény feltételeinek, ille-
tőleg az e tekintetben kiadott és kellő
módon közhírré tett utasításnak, semmi
esetre sem fognak a határon beocsátatni,
és az ebből eredő károkat az illetők ki-
zárólag maguknak tulajdonítsák.

Dohánytözsessel bíró kereskedők figyelmébe.

A pénzügyi m. kir. miniszterium f. é.
56812. sz. rendeletével megengedte, hogy a
keresztény vallású m. kir. dohányárusok,
vasárnapiak és saját vállalkus ünnepin
bolthelyiségeiket a következő feltételek
szigorú megtartása mellett zárva tarthassák:

1) Ha keresztény hitvallású dohány-
árus vasárnapiak és saját vállalkus
ünnepein helyiséget zárva akarja tartani,
köteles arról gondoskodni: hogy a fo-
gyasztó közönség a kincstár részéről áruba
bocsátott cikkek u. m. dohányt, szivart,
esetleg belyeges és váltó ürlapokat foly-
tonosan kaphasson és pedig könnyen hoz-
záférhető helyen, ugyanazon épületben,
melyben az áruda elhelyezésére az engedé-
ly megadatot, — és ugyanazon órákban,
melyek az 1868. évi kiadott pénzügyi
törvények és szabályok hivatalos összeál-
tása 11. füzetének 88. §-ában megvannak
határozza;

2) Köteles a dohányárus a zárva tar-
tott boltját szembetűnő módon magyar
és a közönségben divó nyelven megjelölni,
hogy az épület melyik részében lehet
kapni a kincstár részéről áruba bocsátott
cikkek.

3) Köteles gondoskodni arról is, hogy
azon helyiségben a vevő közönség pontos-
san kiszolgáltsék, hogy abban a kincstár
részéről áruba bocsátott cikkek, me-
lyeknek eladására kötelezve van minden-
kor elegendő készletben legyenek.

Magától értet, hogy az ily mellék
helyiségekben gyakorolt eladásnál netalán
felmerülő visszafeladás, vagy mulasz-
tásért egyedül a dohányáruda tulajdonosa
felelős.

A kamara elnöke.

Nemzetgazdasági egyen- súly.

(Folytatás.)

Van még egy jelszó, melyet szintén
kelletlenül is gyakran hallunk hangoz-
tatni s ez az adóképeség emelésének
jelszava.

Egyfelől a kormány részéről hangoz-
tatják ezt mint a folytonosan növekvő ál-
lami szükségletek fedezésének egyetlen
természetes módját, másfelől az adózó köz-
önség követeli azt, mint oly visszatérítést,
a melyre a kormány részéről, bizony nem
igen kiméletes mértékben és modorban
kivetett és behajtott adó-terheltsége némi
könnyítése fejében méltányosan igényt
tarthat.

Kormány és adózók egyetértene te-
hát az elvre nézve; de mit látunk a gy-
akorlatban? Azt hogy mindkettő ismét egy
akaratlan van, de csak oly modorban mint
a perleködő felek, a kik a per tárgyát
képező jószágot, egyiránt saját tulajdonuk-
nak követelik. A kormány azzal az igény-
nyel lép fel az adózók irányában, hogy
legyenek szorgalmasok, takarékosak, vál-
toztassák gazdaságaikat belterjessé, tegye-
nek meg erre nézve minden költségbe-
ruházást, teremtsenek az örökké éhes ál-
lampénztár számára új adó-alapokat,
szóval kezdjék meg és fejezzék is be a
nagy feladatot, avval azonban keveset tö-
rődik, hogy mind e követeléseknek amaz
előfeltételeit, melyeket az adózók joggal
követelhetnek tőle kereskedelmi — vām
— közlekedési hitel, — és más viszony-
aink előnyös rendezése által megteremteni
igyekezzenek.

Avagy tekintünk végig amaz intéz-
kedéseken, melyeket kormányaink 15 év
lefordása alatt az adóképeség emelése
tekintetében tettek, s nem úgy találjuk-e,
hogy a vasutakon és a kisbirtokok hi-
telintézetének, a kormány jelentékeny se-
gélyezése mellett való megállapításán ki-
vül, összes tevékenységük, csakis az adó-
nak képességre való tekintet nélküli emel-
ésében nyilvánult és nyilvánul még ma is,
annyiára, hogy ma már jogosan helyez-
hetjük hazánkat az első helyre amaz or-
szágok között, melyekben az adózó csak-
nem elviselhetlenségig feszített adó terhe-
ért a legcsökélyebb visszatérítésben ré-
szesül az állam részéről. A kormány tehát
maga is kulterjes gazdálkodást folytat és
pedig a nélkül, hogy e rendszernek egyen-
len negatív javító eszközét, az ugart,
vagyis pihenést alkalmazzá, mert hiszen
nem is alkalmazhatja.

Az adózók szintén mindent, kezdme-
nyezést és befejezést, jó időt, bő termést,
magas árakat, olcsó pénz és szállítási esz-
közöket, fogyasztó piacok megnyitását,
szóval mindent, a kormánytól várnak, s
azt teszik felelőssé érte, ha az év az egyik
vagy másik tekintetben a táplált vérmes
reményeknek meg nem felelt: de hogy
szetteketének saját háztájuk körül, és
igyekeznének maguk részéről is kezdme-
nyezni azt, a minek teljesítését észszerűen
mástól nem várhatjuk, annak ugyancsak
szórványos tanúbizonyságait látjuk, nem-
zetgazdasági történelmünk legújabb kor-
szakában. A gazdálkodás itt is a könnyel-
működés kulterjes, a valamint az állam-
gazdaság körül ugy itt is csak ama rabló
gazdálkodás alkalmazását látjuk, a mely
folytonosan igénybe veszi ugyan földjeinek
termő képességét, de arra, hogy annak
egy részét, czélszerűen művelés és meg-
felelő trágyázás alakjában visszaadja, vagy
épen nem, vagy csak kivételes esetekben
gondol.

Pedig hát bizony meg van a feladat-
nak az a része is, a melyet a kormány
nyakába hárítani hiában kísértének meg,
mert az egyeztetlen a lehetetlenségek közé
tartozik. A dolgonak egy jelentékeny része
és pedig nem a kevésbé fontosabb rész,
az adózók vállaira nehezedik, s ezeket
okvetlenül és pedig minél gyorsabban tel-
jesíteni, s a megkezdett haladás által
kényszeríteni kell a kormányt arra, hogy
államgazdasági politikájával, az előre ha-
ladó nemzet pályájával parallel haladást
tanusítson.

Nem egészen új javaslatok a melye-
ket e tekintetben közöni szándékozunk,
de kétségtelen, hogy annyira körmünkre
égett már a dolog, hogy azoknak továbbra
halasztása a javithatlan könnyelműség igaz
vadját zúdítaná fejünkre.

Gazdasági viszonyaink javítására ezölő
intézkedések között legelőször helyen áll a
földbirtoknak az egész országban egyiránt
keresztül vitt teljes tagosítása.

Hogy a tagosított birtokot kevesebb
erővel és idővesztéssel jobban művelni
és annak jövedelmességét jelentékenyen
fokozni lehet, ez ma már annyiszor meg-
vitatott és oly kétségtelen igazság, hogy
annak további fejtegetésébe bocsátkoznunk
szükségletlen. Kevésbé általánosak a tago-
sításnak egyéb tisztán nemzetgazdasági
előnyei. Ezek között nem utolsó helyen
áll az, hogy a szigoruan keresztül vitt
tagosítás a legalkalmasabb eszköz a föld-
birtok végtelenségig vitt eldarabolásának
és annak a földműves proletariátus elsa-
porodásának megakadályozására, a mely
a fekvő birtok tulajdonjogával együtt járó,
aristokratikus világnézet és büszkeségnél
fogva át más foglalkozástól viszársasítja,
más részt annak tudata, hogy tényérny
birtokának jövedelméből megfizetett
munka és a nélkülözésig vitt takarékoság
mellől sem lehet kilátás arra, hogy sor-
sát valamivel javíthassa, családjának jövő-
jét némileg biztosíthassa, fatalitást teszi,
a szegénységgel karöltve járó ésszeszorí-
tása a szükségleteknek s az ebből kifolyó
fokozatos elparjazásodás, végre abba az
állapotba ellyeszt, a melyet külföldi el-
lenségeink oly előszeretettel szeretnek ki-
emelni, valahányszor hazánkról és fajunk-

ról szó van, az ázsiai közöny és dologta-
lanság állapotába.

Pedig valószínű, hogy ha gyermek
korától fogva az ősi hű szilváfára nem
számít, hanem abban a tudatban nevel-
dik fel, hogy neki a földművelésnél más
pályát kell szükségképen választania, az
ipar, kereskedelem vagy tudomány meze-
jén, derék s egyes esetekben még kitűnő
munkaerőt nyert volna benne az állam.

Másik jelentékeny előnye a tagosítá-
sának az, hogy az összpontosított úgy szó-
lva minden szegletében egy pillantással
összeköthető gazdaságban a tértelenség sok-
kal jobban szembetűnik, mint a nem öss-
szepontosítottban. Abból az egyik munka-
helyről a másikra való utazás jelentékeny
részét képezi az évenként teljesített munka-
nak; a szembejövő tértelenségnek pedig
természetes következménye az unalom, s
minthogy ezt sem lehet mindenkor mulat-
sággal üzni tova, a legtermészetesebb
gyógyyszer marad ellene a foglalkozás. A
foglalkozás módjára pedig természetesen
nagy befolyása van a hajlammak és egyéni
vérmérsékletnek, izlésnek és tehetségnek,
s így a változatosság kimaradhatlan. Mint-
hogy pedig, ha már egyszer dolgozni kény-
telen valaki, munkájának eredményét is
akarja látni, ismét magától látható, hogy
napról napra inkább hajlani fog ama fog-
lalkozások felé, melyeknek közvetlen hasz-
nálói személyes meggyőződést szerzett
magának. Ez a házi ipar kezdete, s mint-
hogy az iparizásnak természetében feks-
zik, hogy a tehetség és szorgalom sok-
kal szembejövőbb eredményeket mutatnak
fel e téren mint másol; s minthogy az
ügyesebben és izlésebben kiállított ipar-
terménynek a fogyasztók előtt nagyobb
értéke van, az ügyesebb, tehetségesebb
egyének nemcsak ki fogják magukat
szabadítani a házilag folytatott ipar szűk
korlátai közül, s készítményeiket kereset-
ségre által bátorítva, kizárólag annak zen-
telik magukat, — a tagosítás közvetve a
természetes uton létrejövő nemzet ipar
megalapításának is egyik leglényegesebb
tenyezője lehet.

Akkor aztán maguktól állanak elő
az új adó-alapok, és kezdődik a kormány
feladata, a mely abban áll, hogy e fejlődő
iparnak, a megismosodott külföldi iparral
szemben a kellő védelmet megszerezze, s
azt, — legalább itthon versenyképessé és
így adóképesé tegye.

De erről és még egyet másról, a mit
a nemzetgazdasági egyensúly érdekében
szükségesnek tartunk, a jövő alkalommal.
(Folytatjuk.)

Gabona-árjegyzék.

Pécs, sz. kir. városában 1882. évi október hó
7-én tartott heti vásárról.

Buza	) jó	8 ft 50
	) közepeszerű	8 —
	) legalábbvaló	7 — 50
Kétszemes	) jó	6 — 70
	) közepeszerű	6 — 20
	) legalábbvaló	6 —
Rozs	) jó	6 ft 40
	) közepeszerű	6 —
	) legalábbvaló	6 —
Árpa	) jó	6 — 30
	) közepeszerű	6 —
	) legalábbvaló	6 —

Szerkesztői posta.

Vasárnap. Számaltársunk megírta már, hogy
névtelen levelekben megírt tudósításokra mit sem
adhatunk, meg kisebb jelentőségű ügyben sem,
amit pedig inkább a plébánosi buza-beszédés alkalmá-
val történetnek állítanak, nagyobb fontosságú és
csak h i t e l e s közlés után volna adható.

Nyílt-tér.)

Házassági ajánlat!!!

Egy a legjobb korban és hir-
ben álló, a művelt osztályhoz tar-
tozó vagyonos férfit és pécsi lakos,
kedves

feleséget keres.

Sem fiatal sem öreg, de kedé-
lyes hölgyek sziveskedjenek aján-
lataikat „Brutus” ezim alatt ezen
lap kiadóhatalmához intézni.

A legnagyobb titoktartás biz-
tosítottatik.

257. (8-1)

ELSŐ RANGU egészségi és asztali-víz.

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Legtartalomsdubb bor- és lithion-forrás

Tökéletes végeladás
25 % bevasárlási áron alul.

Van szerencsém a t. közön-
séget értesíteni, miszerint Király-
utezében a városház alatt levő

KLEIN P. féle
divatárú üzletet

jutányos áron átvetttem és ezál-
tal azon helyzetbe vagyok, hogy
mind e szakmába vágó cikkeknek
25 % bevasárlási áron alul
álványokkal együtt is elárulíthatom.

Tisztelettel
Kohn Herman.

1883. szám. Baranya várm. közlg. bizottságától.
kb. 1882.

1883. szám. Baranya várm. közlg. bizottságától.
kb. 1882.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú közmunka és köz-
lekedési m. kir. miniszterium f. évi
30,641. számú leirátával a budapest-pécsi
vasut engedélyeseinek f. évi szeptember hó
16-án, 3128. sz. alatt kelt körvénye foly-
tán az e vasut építési céljaira Hetvehely
baranyamegyei közszeg határában szüksé-
ges azon földterületeknek kisajátítását,
melyek átengedésére nézve az engedélye-
sek és földtulajdonosok közt az létre nem
jöhett, az 1881. XLI. t. cz. értelmében
elrendelte.

Fenttisztelt miniszteri engedély és az
1881. évi XLI. t. cz. 3L. §-a alapján a
kérdéses területek kisajátítási terv megál-
lapítására a bizottsági tárgyalás Hetvehely
közszeg házához 1882. évi október hó 19-
nek délelőtti 10 órájára tűztetik ki.

Miről az érdekeltek felek azon figyel-
meztetéssel értesítettek, hogy a tárgyalásra
kiküldött bizottság a kisajátítási terv megál-
lapítása felett akkor is érdemileg határoz,
ha az érdekeltek közül senki sem jelen meg.
Pécsett 1882. évi szeptember hó 22-én.

260. (1-1) Nádasy Kálmán
bizottsági elnök.

260. (1-1) Nádasy Kálmán
bizottsági elnök.

260. (1-1) Nádasy Kálmán
bizottsági elnök.

260. (1-1) Nádasy Kálmán
bizottsági elnök.

260. (1-1) Nádasy Kálmán
bizottsági elnök.

260. (1-1) Nádasy Kálmán
bizottsági elnök.

260. (1-1) Nádasy Kálmán
bizottsági elnök.

260. (1-1) Nádasy Kálmán
bizottsági elnök.

260. (1-1) Nádasy Kálmán
bizottsági elnök.

260. (1-1) Nádasy Kálmán
bizottsági elnök.

260. (1-1) Nádasy Kálmán
bizottsági elnök.

260. (1-1) Nádasy Kálmán
bizottsági elnök.

260. (1-1) Nádasy Kálmán
bizottsági elnök.

260. (1-1) Nádasy Kálmán
bizottsági elnök.

260. (1-1) Nádasy Kálmán
bizottsági elnök.

260. (1-1) Nádasy Kálmán
bizottsági

